

**Úrkomumælingar í safnmælum á vegum
Orkustofnunar 1991-1992**

Oddur Sigurðsson

Greinargerð OSig-93-01

Úrkomumælingar í safnmælum á vegum Orkustofnunar 1991 - 1992

Inngangur

Greint er frá mælingum í 5 safnmælum („totalisatorum“) á hálendinu á vatnasviði Tungnaár og einum í Krepputungu, sem Vatnamælingar Orkustofnunar annast um. Tímabilið sem hér um ræðir er frá október 1991 til október 1992. Niðurstöður birtast í Ársyfirliti Veðráttunnar, útgefnu af Veðurstofu Íslands. Greinargerðin er rituð til þess að koma þessum athugunum á framfæri við Veðurstofuna.

Athuganir 1991 og 1992

Vísað er til tveggja bréfa Bjarna Kristinssonar, Orkustofnun, til Veðurstofunnar, dags. 1987-04-21 og 1987-09-07, greinargerðar Kristins Einarssonar 01/89, en þar er lýst athugunum í safnmælum 1986, 1987 og 1988, og greinargerða Odds Sigurðssonar (OSig-01/90 og OSig-01/92) um mælingar í safnmælum 1989 til 1991. Um mælinn í Krepputungu sér Ásgeir Gunnarsson á Egilsstöðum.

Í töflu 1 eru gefnar tölur um athuganir í safnmælum 1991-1992. „-ný staða“ gefur álestur að aflokinni tæmingu og enduráfyllingu með saltblöndu og olfu.

Við umreikning á mældum cm í safnmæli yfir í mm úrkomu er miðað við tölur í skilagrein Vatnamælinga nr. 164 „Snjósmæling inni á hálendinu. Úrkomumælingar“, sem Sigurjón Rist ritaði síðla árs 1958. Þar er lýst kvörðun á safnmælinum í Jökulheimum, en hann mun vera sömu gerðar og aðrir safnmælar á hálendinu. Samkvæmt henni er hlutfallið milli þverskurðarflatarmáls söfnunarbelgs og mæliops $14,16 \pm 0,10$. Hver cm í safnmæli svarar þá til 141,6 mm úrkomu, og er sá fasti notaður hér á eftir í töflu 2, en þar er gefin úrkoma í safnmælum 1991 - 1992.

Skipt var um í safnmælunum í Jökulheimum og Ljósufjöllum 1. október 1992 og í mælunum í Kjalöldum, Veiðivatnahrauni og við Hald þann 2. október 1992. Í mælinum í Krepputungu var síðast skipt 12. september 1992.

Þrjár mælingar úr safnmælinum á Bláfellshálsi fljóta hér með en annars sér Veðurstofan um mælingar þar og víðar.

Leiðrétting

Í síðustu greinargerð um safnmæla (OSig-01/92) er meinleg villa. Ekki var rétt reiknað út úr mælitölum í Jökulheimum. Þar á ársúrkoman að vera 906 mm en ekki 595 mm.

TAFLA 1. Athuganir í safnmælum 1991-1992				
Mælistaður	Staðsetning	Hæð m y.s.	Dags.	Álestur cm
Bláfellsháls	64°32'N 19°53'W	550	1991-04-01	-69,9
Bláfellsháls	64°32'N 19°53'W	550	1991-04-27	-69,6
Bláfellsháls	64°32'N 19°53'W	550	1991-10-28	-87,6
Hald við Tungnaá -ný staða	64°10'N 19°24'W	290	1991-10-11	-83,6
			1991-10-11	-90,6
			1992-10-02	-83,9
-ný staða			1992-10-02	-89,6
Veiðivatnahraun -ný staða	64°21'N 18°39'W	605	1991-10-11	-80,7
			1991-10-11	-87,4
			1992-10-02	-81,1
-ný staða			1992-10-02	-86,0
Ljósufjöll -ný staða	64°14'N 18°34'W	645	1991-10-10	-79,0
			1991-10-10	-86,8
			1992-10-01	-79,6
-ný staða			1992-10-01	-86,2
Jökulheimar -ný staða	64°18'N 18°15'W	675	1991-10-10	-81,8
			1991-10-10	-89,8
			1992-10-01	-82,2
-ný staða			1992-10-01	-87,6
Kjalöldur -ný staða	64°26'N 18°55'W	590	1991-10-11	-84,0
			1990-10-04	-89,4
			1992-04-07	-86,6
			1992-10-02	-83,9
-ný staða			1991-10-11	-87,5
Krepputunga	65°05'N 16°13'W	550	1991-10-15	-89,0
			1992-03-06	-88,2
			1992-06-04	-87,7
			1992-07-29	-87,1
			1992-09-12	-86,0
-ný staða			1992-09-12	-92,4

TAFLA 2. Úrkoma í safnmælum 1991-1992				
Mælistaður	Staðsetning	Hæð m y.s.	Tímabil	Úrkoma mm
Hald við Tungnaá	64°10'N 19°24'W	290	1991-10-11 - 1992-10-02	949
Veiðivatnahraun	64°21'N 18°39'W	605	1991-10-11 - 1992-10-02	892
Ljósufjöll	64°14'N 18°34'W	645	1991-10-10 - 1992-10-01	1020
Jökulheimar	64°18'N 18°15'W	675	1991-10-10 - 1992-10-01	1076
Kjalöldur	64°26'N 18°55'W	590	1991-10-10 - 1992-10-02	779
Krepputunga	65°05'N 16°13'W	550	1991-10-15 - 1992-09-12	425